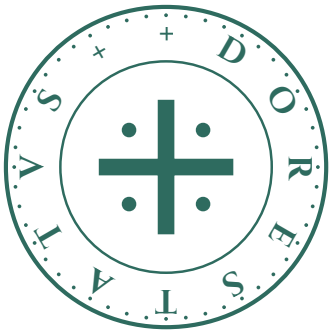
WARIES MISDAADREEKS · Nº 145

Dorestad in Wijk bij Duurstede

De zaak van de Vikingmunt

EEN MISDAADPUZZEL IN VERHOORTRANSCRIPTEN
VIND DE LEUGEN

Uitgeverij Waries

Inhoud

Hoe dit dossier werkt 4

DEEL I. DE AANGIFTE 6

Proces-verbaal van aangifte 7
De drie brieven 11
Foto's en looptijden 13
Notulen ledenvergadering 15
Appjes van Ruben 17
Documentatierapport 18
Lekstroom Bode 20
Dorestad in vogelvlucht 21
Buurtonderzoek Kasteelpark 23
Foto's van de brug 27

DEEL II. VIJF VERHOREN 30

Verhoor 1: Wim van Dorp 31
Verhoor 2: Lotte Schreurs 37
Verhoor 3: Floor Adriaanse 42
Verhoor 4: Ruben Verweij 48
Verhoor 5: Kees Mulder 54

DEEL III. AANVULLENDE BEVINDINGEN 58

Mulder: register en uitzending 59
Van Dorp: de zoekdag 61
Schreurs: de erfcamera 63
De volledige fotoset 65
Stand van zaken 67

SLOTDEEL. UW OORDEEL 68

Aan de lezer: zes vragen 69
Werkbladen 70
Antwoordformulier 74
Hints 76
De oplossing (verzegeld) 78
Nawoord 84

Hoe dit dossier werkt

Dit is geen roman. Het is een politiedossier, en u bent de rechercheur die het als laatste leest.

Op zaterdag 12 september 2026 legde de Wijkse amateurarcheoloog Hendrik-Jan Verweij een envelop met 2.500 euro onder een bank in het Kasteelpark van Wijk bij Duurstede. Iemand had gedreigd zijn geheim openbaar te maken: de veertien zilveren penningen uit Dorestad waarmee hij die zomer in de krant stond, kwamen niet van de plek waar hij zei dat ze vandaan kwamen. Veertig minuten later was de envelop weg. Vijf dagen later kwam er een nieuwe eis. Toen stapte Verweij naar de politie.

De Districtsrecherche Lekdal hoorde vijf mensen die het geheim kenden of konden kennen. Elk van hen gaf een verklaring over die zaterdagmiddag, met de molen Rijn en Lek of Kasteel Duurstede op de achtergrond. Elk van hen zei iets wat niet klopt. Maar maar één van die onwaarheden verbergt wie de envelop heeft weggenomen.

Uw opdracht. Lees het dossier van voor naar achter, zoals het binnenkwam: de aangifte en de eerste bevindingen (Deel I), de vijf verhoren (Deel II) en de aanvullende bevindingen (Deel III). Maak aantekeningen. Vergelijk tijden, weersomstandigheden, wat mensen zagen en wat anderen vastlegden. Achterin vindt u werkbladen, een antwoordformulier, hints in drie niveaus (op hun kop gedrukt, zodat u niet per ongeluk meeleest) en de verzegelde oplossing.

Speelduur. Reken op twee tot vier uur. U kunt het alleen doen of samen, bijvoorbeeld door ieder twee verhoren grondig te lezen en daarna te vergelijken.

Eerlijk spel. Alles wat u nodig hebt, staat in dit dossier. U hoeft niets op te zoeken en niets over Wijk bij Duurstede te weten. Tijden die in het dossier staan, kloppen, tenzij iemand liegt. Klokken van apparaten zijn gecontroleerd waar dat erbij staat.

WIE IS WIE

Hendrik-Jan Verweij	63, gepensioneerd landmeter, amateurarcheoloog; aangever
Ruben Verweij	33, zijn zoon, timmerman, werkt in de weekenden als barman
Wim van Dorp	68, secretaris van Detectievereniging De Kromme Rijn
Lotte Schreurs	29, melkveehouder in opleiding op het bedrijf van haar vader
Gijs Schreurs	61, haar vader, eigenaar van het weiland De Lekuiterd
Floor Adriaanse	46, zelfstandig archeoloog, vondstdocumentatie
Kees Mulder	61, munthandelaar in Utrecht
Teun Hazeveld	vrijwillig molenaar
Femke de Rooij	zijn nicht, trouwde op 12 september op het kasteel
Anouk Brink	bruiloftsfotograaf
Noor Hafkamp	brigadier, Districtsrecherche Lekdal
Sjoerd van Leussen	rechercheur, Districtsrecherche Lekdal

KALENDER, ZOALS AANGEVER DIE OPGAF

vr 15 / za 16 mei	nacht: vondst op het Stapelveld
zo 17 mei	opgegeven vondstdag, De Lekuiterd
ma 18 mei	foto's van vijftien munten naar F. Adriaanse
ma 25 mei	documentatie, veertien penningen
di 2 juni	datum toestemmingsverklaring G. Schreurs
za 13 juni	ledenvergadering De Kromme Rijn
wo 1 juli	artikel in de Lekstroom Bode
do 9 juli	verkoop gouden munt in Utrecht
zo 9 aug	Ruben vraagt om geld
ma 31 aug	brief 1
do 10 sept	brief 2
za 12 sept	envelop onder de bank, 15.01 uur
do 17 sept	brief 3
vr 18 sept	aangifte

DEEL I

De aangifte

vrijdag 18 tot en met zondag 20 september 2026

"Wie in Dorestad graaft, graaft altijd in andermans grond."

oud gezegde onder Wijkse detectoristen

DISTRICTSRECHERCHE LEKDAL **PROCES-VERBAAL**

Aangifte van H.J. Verweij

Soort	Proces-verbaal van aangifte
Feit	afdreiging (artikel 318 Wetboek van Strafrecht)
Pleegperiode	maandag 31 augustus 2026 tot en met donderdag 17 september 2026
Pleegplaats	Wijk bij Duurstede
Aangever	Hendrik-Jan Verweij, geboren 1963, wonende te Wijk bij Duurstede
Opgenomen door	N. Hafkamp, brigadier
Datum	vrijdag 18 september 2026, 10.05 tot 12.40 uur

Aangever verklaart als volgt. Aangever is erop gewezen dat wat hij verklaart over de vindplaats van munten ook in een ander onderzoek kan worden gebruikt. Hij heeft gezegd dat hij dat begrijpt en toch alles wil vertellen.

Ik doe aangifte van afdreiging. Iemand chanteert mij sinds eind augustus met brieven. Ik heb al 2.500 euro betaald en ik heb gisteren een derde brief gekregen waarin om 5.000 euro wordt gevraagd. Ik heb besloten dat het genoeg is. Ik vertel u daarom ook waarmee ik word gechanteerd, al zet ik mezelf daarmee in mijn hemd.

Ik ben gepensioneerd landmeter. Sinds 2009 ben ik lid van Detectievereniging De Kromme Rijn en ik zit in het bestuur. Ik zoek met een metaaldetector, al zeventien jaar, bijna altijd met toestemming en bijna altijd netjes. Dat "bijna" is waar het om gaat.

In de nacht van vrijdag 15 op zaterdag 16 mei 2026 ben ik rond half twee met mijn detector op het Stapelveld geweest. Dat is een stuk grond aan de rand van de stad dat beschermd is omdat daar de oude handelsplaats Dorestad in de grond zit. Je mag daar niet zoeken en zeker niet graven. Ik wist dat. Ik had er jaren omheen gelopen. Die nacht ben ik er toch op gegaan, met mijn Volvo geparkeerd aan het eind van het zandpad.

Op een plek waar de grond na de regen was weggezakt kreeg ik een signaal. Ik heb gegraven, dieper dan de bouwvoor, tot ongeveer 35 centimeter. Daar zat een zwarte laag, vettig, vol houtskool. In

die laag zaten vijftien munten bij elkaar: veertien zilveren penningen en één gouden muntje, kleiner dan een cent. Op de penningen staat DORESTATVS, de naam van de plaats waar ze geslagen zijn. Op het gouden muntje staat een naam die ik pas later kon lezen: MADELINVS, de muntmeester. Ik heb de kuil dichtgemaakt en ben naar huis gereden. Ik was om kwart over drie thuis en heb niet geslapen.

Mijn zoon Ruben kwam die zondag, 17 mei, eten. Hij heeft me geholpen de munten schoon te spoelen. Hij weet waar ze vandaan komen; ik heb het hem diezelfde avond verteld. Op maandag 18 mei heb ik foto's van alle vijftien munten gemaild aan Floor Adriaanse. Zij is archeoloog en doet voor onze vereniging vaak de documentatie. Ik wilde weten wat ik had.

Daarna heb ik een besluit genomen waar ik niet trots op ben. Ik heb de vondst gemeld als gedaan op zondag 17 mei op De Lekuiterd. Dat is een weiland in de uiterwaard van Gijs Schreurs, waar ik wel vaker mocht zoeken. Op 1 juni ben ik bij Gijs aan de keukentafel gaan zitten. Ik heb hem gevraagd een verklaring te tekenen dat ik sinds april toestemming had. Die verklaring is gedateerd 2 juni. Ik heb hem 500 euro gegeven, "het deel van de grondeigenaar", zei ik. Gijs was toen al ziek. Zijn dochter Lotte zat erbij. Zij heeft niets gezegd, maar ze keek me aan alsof ik iets van de straat had opgeraapt.

Het gouden muntje heb ik niet gemeld. Toen ik op maandag 25 mei de penningen naar mevrouw Adriaanse bracht voor de documentatie, waren het er veertien. Zij vroeg naar het vijftiende muntje van de foto's. Ik heb gezegd dat het een moderne namaak was gebleken en dat ik het had weggegooid. Ik weet niet of ze me geloofde. Ze schreef in haar rapport dat de grond aan de munten niet goed bij de uiterwaard paste. Dat rapport ging, zoals altijd, ook naar de vondstcommissie van de vereniging. Wim van Dorp was daar toen secretaris van.

Op zaterdag 13 juni was er ledenvergadering. Daar heeft Wim mij in het openbaar beschuldigd. Ik heb een uittreksel uit de notulen bijgevoegd. Begin juli heeft het bestuur Wim uit de vondstcom-

De drie brieven

Stuk	drie chantagebrieven, ingeleverd door aangever
Kenmerk	geprint, A4, eenmaal gevouwen; enveloppen zonder postzegel
Sporen	in onderzoek; vingersporen alleen van aangever aangetroffen

Bijlage 1.1 · brief 1, ontvangen maandag 31 augustus 2026

Verweij,

Veertien penningen in de krant. Mooi verhaal over een weiland aan de Lek. Alleen zit er in een weiland aan de Lek geen zwarte laag met houtskool en verbrand bot. Die zit op het Stapelveld. Dat weet jij en dat weet ik.

Je hoort binnenkort waar je 2500 euro neerlegt. Briefjes van vijftig. Geen politie, geen vereniging, geen zoon die gaat rondvragen. Anders gaan de echte coördinaten naar de provincie en naar de krant, met een foto van jouw Volvo erbij als het moet.

Iemand die het weet

Bijlage 1.2 · brief 2, ontvangen donderdag 10 september 2026

Verweij,

Zaterdag 12 september, drie uur. Kasteelpark, de bank aan de gracht met het plaatje Voor Jan, recht tegenover de Bourgondische toren. Envelop onder de zitting plakken. Daarna loop je meteen weg, de stad in, en je kijkt niet om.

Als alles goed gaat, hoor je niets meer van me.

Iemand die het weet

DISTRICTSRECHERCHE LEKDAL **PROCES-VERBAAL**

Foto's en looptijden

Soort	Proces-verbaal van bevindingen
Onderwerp	foto's aangever; looptijden ter plaatse
Datum	zaterdag 19 september 2026
Verbalisant	S. van Leussen, rechercheur

Aangever leverde twee foto's aan, gemaakt met zijn telefoon. Ik heb de bestandsgegevens bekeken; de tijden zijn door het telefoonnetwerk gezet en betrouwbaar. Hieronder schetsen van beide foto's.

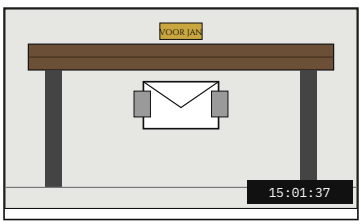

Foto 1. Zaterdag 12 september, 15.01.37 uur. Onderkant van de zitting van de bank "Voor Jan", envelop met twee stroken grijze tape.

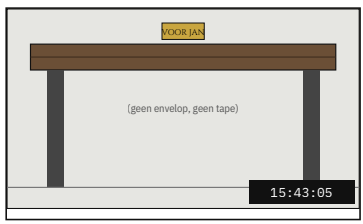

Foto 2. Zaterdag 12 september, 15.43.05 uur. Dezelfde plek. Envelop en tape zijn weg.

LOOPTIJDEN

Op zaterdag 19 september heb ik bij droog weer in normaal wandeltempo de volgende afstanden gelopen of gereden en de tijd opgenomen met de stopwatch van mijn diensttelefoon:

Van	Naar	Hoe	Tijd
ingang Molen Rijn en Lek, Dijkstraat	bank "Voor Jan"	lopend	6 min 20 s
poort van Kasteel Duurstede, via de brug	bank "Voor Jan"	lopend	3 min 05 s
bank "Voor Jan"	woning aangever	lopend	12 min 00 s
erf boerderij Schreurs, Lekdijk	bank "Voor Jan"	fiets	8 min 40 s

De bank "Voor Jan" staat aan de buitenkant van de slotgracht, aan de parkzijde, met de rug naar de bomen en het gezicht naar het

DISTRICTSRECHERCHE LEKDAL **BIJLAGE BIJ AANGIFTE**

Appjes van Ruben

Stuk	schermafbeeldingen WhatsApp, telefoon aangever
Gesprek	met "Ruben", zondag 9 augustus 2026

Notitie verbalisant: aangever zegt dat hij op het laatste bericht niet heeft gereageerd. Daarna geen berichten tot 30 augustus (verjaardag aangever).